

Achtergrond -

Swipe,
Stap,
Sprong.

informatie

WegWijzers

voor professionals

Kijk hoe ik groei!

© Mediasmarties 2022

Achtergrond- informatie WegWijzers

Swipe, Stap, Sprong

Mediasmarties, februari 2022

Tijdens de Media Ukkie Dagen (25 maart t/m 1 april 2022) wordt aandacht gevraagd voor mediawijsheid in de opvoeding van kinderen van 0 tot 6 jaar. Het thema van dit jaar is: swipe, stap, sprong. Centraal daarbij staat de vraag: in hoeverre kunnen media bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen? Moet dat eigenlijk? En als je media bewust wilt inzetten... hoe pak je dat dan aan als ouder of professional? Welke media zijn het meest geschikt en hoe begeleid je kinderen daarbij? Ook als professional kun je een bijdrage leveren aan mediaopvoeding. Sterker nog, juist door media bewust in te zetten kun je media gebruiken om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Maar waarom is dat belangrijk en hoe pak je dat aan?

In deze praktische handreiking geven we antwoord op de volgende vijf vragen:

- Waarom media inzetten?
- Hoe zet je media goed in?
- Wat is mijn rol als professional?
- Hoe kun je de WegWijzer (Kijk hoe ik groei!) gebruiken?
- Wat is de link met de MediaDiamant?

Waarom media inzetten?

Het is al vaker gezegd. Kinderen groeien op in een wereld vol media. Ze moeten stap voor stap die media leren gebruiken. Door mediaopvoeding creëer je een basis voor het werken aan mediawijsheid. Natuurlijk zijn vooral ouders en verzorgers verantwoordelijk voor de opvoeding. Maar ook jij als professional speelt een belangrijke rol. Niet elk kind groeit immers op in een gezin waarin aandacht is voor bewust en gezond mediagebruik.

Als professional kun je kinderen stap voor stap meenemen in de wereld vol media. Erken de wereld waarin ze opgroeien. Geef het gewenste voorbeeld en zet bewust media in om je werkwijze te versterken en kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling. Het is aan jou (en je collega's) om te kijken hoever je hierin moet en wilt gaan. Praat erover met je collega's. Aan de slag dus!

Hoe zet je media goed in?

Je maakt jonge kinderen niet mediawijs door lesjes mediawijsheid te geven. Het draait vooral om het voorbeeldgedrag en een bewuste inzet van verschillende media. Zorgen voor een rijk aanbod aan media waardoor kinderen allemaal met verschillende media in aanraking komen. Dus ook met media die thuis minder gebruikt worden. Daarbij is het belangrijk te kiezen voor media die aansluiten bij de ontwikkelingsleeftijd van jonge kinderen. Media moeten uitdagen, maar niet te ver boven het niveau van de kinderen zitten. Door kinderen daarnaast goed te begeleiden en media te zien als middel en niet als doel op zich, kan het bijdragen aan de ontwikkeling.

Het is daarbij belangrijk goed af te wisselen. Van lezen naar kijken, luisteren, spelen en doen. Met en zonder scherm. Laat zien dat verhalen op verschillende manieren aan bod komen in boeken, luisterboeken, liedjes, film, etc. en bied ruimte voor spel en eigen ervaringen. Dat stelt de kinderen in staat de informatie uit de verhalen te verwerken.

Wat is mijn rol als professional?

Het is jouw taak om op zoek te gaan naar geschikte media (boeken, films, apps, spellen, muziek enz.), te zorgen voor een veilige omgeving en om de media samen te gebruiken.

Realiseer je dat jij in staat bent om van elk medium een krachtig middel te maken, zolang het medium past bij de leeftijd. Daag kinderen uit samen met jou in een verhaal te duiken. In welke vorm dan ook. Dat kan als startpunt, maar ook als verwerkingsmiddel waardoor kinderen in een andere context met dezelfde woorden in aanraking komen of als afsluiting van een thema. Maar, daar blijft het niet bij.

Het is vooral belangrijk dat je praat met kinderen over en naar aanleiding van de verhalen. Dat doe je waarschijnlijk al over de prentenboeken die je voorleest. We dagen je uit ook te praten over en naar aanleiding van een filmpje dat je samen hebt bekeken of een spel dat jullie hebben gespeeld. Geef, tot slot, kinderen ook tijd, ruimte en materialen om (vrij) te spelen en te doen. Kinderen verwerken van nature allerlei informatie uit het dagelijks leven en verhalen die ze horen en zien in hun spel. Let maar eens op. Verrijk het spel (of lok het uit als dat nodig is) door materialen beschikbaar te stellen die kinderen doen denken aan het verhaal. Wees creatief en laat je inspireren door de verhalen en de kinderen zelf.

Denk tot slot ook na wat kinderen nodig hebben. Zorg voor een beredeneerd aanbod en betekenisvolle situaties. Wil je media inzetten ten behoeve van de taalontwikkeling? Praat dan vooral met kinderen over en naar aanleiding van verhalen. Net als bij het praten over boeken, weten we dat juist de vragen naar aanleiding van het verhaal zorgen voor taalproductie. Wil je juist de fijne of grove motoriek bevorderen? Kijk dan welke media fijne of grove motoriek uitlokt. Daarvoor kun je muziek gebruiken, maar je kunt ook een prentenboek als basis gebruiken en vervolgens met die kinderen al vertellend het spel (met alle bewegingen) nog eens naspelen.

Denk ook na of je de kinderen kunt uitdagen om zelf media te produceren. Zo maken kinderen ook kennis met de andere kant van media en worden media ook actief gebruikt. Ook dit moet weer passen bij de kinderen. Foto's die je door peuters laat maken geven een mooi beeld hoe zij de wereld ervaren. Met kleuters kun je een stapje verder gaan en ontdekken hoe je op beeld van iets kleins, iets groots kunt maken. De mogelijkheden zijn er volop. Het is aan jou om te kijken wat past.

Je hebt het al gemerkt... Media zijn een hulpmiddel die je als professional bewust kunt inzetten. Maar het betekent niet dat je achterover kunt leunen. Ook tijdens het gebruik van media is jouw rol groot. En vervolgens is het aan jou om te zorgen voor de connectie. Van lezen, kijken en luisteren naar spelen en doen. Aan de slag dus!

Hoe kun je aan de slag met de WegWijzer?

Heb je geen idee waar je moet beginnen? Gebruik dan de WegWijzers (voor peuters of kleuters) om aan de hand van een thema aan de slag te gaan. De WegWijzers bevatten verhalen om te lezen, kijken, luisteren, spelen en doen. Met en zonder scherm. Het zijn verschillende soorten media waarvan we weten dat het past bij die leeftijdsgroep. Kortom, al het voorwerk is al gedaan.

Het is aan jou om te kijken welke media aansluit bij de interesse en de vragen van de kinderen. Denk dus goed na. Met wie wil ik het gebruiken? Wat is mijn doel? Hoe kan ik het inzetten?

Met andere woorden. De WegWijzer laat je zien wat je opties zijn en jij bepaalt zelf welke weg je volgt. Alleen zó kun je gericht media inzetten en het materiaal laten aansluiten bij jouw werkwijze.

Voor de Media Ukkie Dagen 2022 zijn media bij elkaar gezocht rond het thema *Kijk hoe ik groei!*. Stuk voor stuk verhalen waarin de groei van mensen, dieren en planten centraal staan. Laat je inspireren door de WegWijzer en kies op basis van de ontwikkelingsleeftijd en interesses van de kinderen welke weg jij gaat volgen. Welke media uit de WegWijzer kies jij? Zie het als een ontdekkingsreis en haal eruit wat erin zit.

Wat is de link met de MediaDiamant?

De MediaDiamant helpt je als professional (en als ouder/verzorger) om met mediaopvoeding aan de slag te gaan.

Als professionals (ouder of verzorger) ben jij degene die je kind leert hoe het **veilig** en **met plezier** media gebruikt. Dat doe je door **samen** media te gebruiken. Ook is het belangrijk dat je geschikte media kiest en zorgt voor **balans**.

De MediaDiamant geeft richting en houvast. Het helpt je om te bepalen hoe jij de kinderen bewust met media wil laten (en leren) omgaan. Het zegt dus niet hoe je dat precies moet doen in de praktijk. Dat kan niet, want in elke groep zitten andere kinderen en jouw doelgroep bepaalt voor een groot gedeelte hoe jij aan de slag kunt gaan met media op de groep. Je zult dus zelf aan de slag moeten gaan om je rol bij mediaopvoeding te vervullen.

Denk na hoe je wilt dat de kinderen in jouw groep met media omgaan en bepaal hoe jij daar voor kunt zorgen. Het kan echter een hele klus zijn om te weten welke media geschikt zijn voor de kinderen in jouw groep. De WegWijzers geven je tips voor geschikt materiaal.

Voor de Media Ukkie Dagen 2022 zijn de Wegwijzers *Kijk hoe ik groei!* (voor peuters en kleuters apart) gratis beschikbaar. Gebruik ze om samen met de kinderen in een wereld vol media te duiken en te ervaren wat er gebeurt als je verschillende verhalen met elkaar combineert en gaat voorlezen, kijken, luisteren, spelen en doen.

Heb je vragen naar aanleiding van deze informatie of een WegWijzer? Neem contact met ons op via info@mediasmarties.nl

MediaDiamant
Wegwijs in mediaopvoeding